

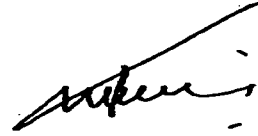

Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili
Sağlık, Aile, Çalışma Ve Sosyal İşler Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın T.C. Sağlık Bakanı Sayın Kemal Memişoğlu tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını Anayasa'nın 98. ve TBMM İç Tüzüğü'nün 96. maddeleri gereğince talep ederim.
03/12/2025

Saygılarımla,

Op. Dr. Ali KARAÖBA
Uşak Milletvekili

Görme engelli bireylerin bağımsız hareket edebilmesi, güvenli ulaşım sağlayabilmesi ve sosyal hayata eşit koşullarda katılabilmesi için beyaz baston temel bir gereksinimdir. Ancak baston fiyatları güncel piyasa koşullarında 800–1.000 TL arasında değişmekte, bazı özel modellerde ise fiyatların 3.000–5.000 TL'ye kadar çıktığı bilinmektedir. Buna karşın Bakanlık tarafından sağlanan destek, 2023 yılında 32 TL olarak uygulanmış, 2025 Aralık ayı itibarıyla bu destek sağlık güvenceniz var ise ve ilgili hekim yazarsa ancak 42 TL seviyesine yükselmiştir.

Türkiye'de kayıtlı görme engelli sayısı 215 binden fazla kişi olup, bu sayı azımsanamayacak büyüklükte bir topluluğu ifade etmektedir. Beyaz baston, uluslararası standartlara göre devlet tarafından erişilebilir kılınması gereken zorunlu bir yardımcı teknolojidir. Ancak mevcut destek tutarı, gerçek baston maliyetlerinin yalnızca yüzde 3 ila yüzde 5'i düzeyinde kalmakta; bu durum hem sosyal devlet ilkesine hem de eşit erişim hakkına aykırı bir durum oluşturmaktadır.

Görme engelli bireylerin bağımsız yaşama, eğitim, istihdam ve toplu taşımaya erişim hakkını doğrudan ilgilendiren bu destek mekanizmasının güncel fiyatlara göre gözden geçirilmesi zorunludur. Bakanlığın bu konuda atacağı adımlar yalnızca mali bir düzenleme değil, aynı zamanda engelli yurttaşların temel haklarının korunması açısından da önem taşımaktadır. Bu bağlamda,

- 1- Görme engelli yurttaşların baston maliyetlerinin ortalama 800–1.000 TL olduğu bilindiği halde beyaz baston desteğinin 2025 yılı itibarıyla yalnızca 42 TL olarak belirlenmesinin gerekçesi nedir?
- 2- Bakanlığınız, mevcut destek tutarının gerçek maliyetlerin çok altında kalması nedeniyle doğan mağduriyeti gidermek üzere bir güncelleme çalışması yürütmekte midir? 2026 yılı için belirlenecek fiyat nedir?
- 3- Beyaz baston desteği belirlenirken hangi hesaplama yöntemleri kullanılmaktadır ve piyasa fiyatları bu hesaplamalara dahil edilmekte midir?
- 4- Türkiye’de kayıtlı 215.076 görme engelli yurttaş bulunduğu dikkate alındığında, beyaz bastona erişim konusunda yaşanan mali yükün azaltılması için Bakanlığınız yeni bir destek modeli planlamakta mıdır?
- 5- Beyaz bastonun uluslararası standartlara göre zorunlu bir yardımcı teknoloji olarak kabul edilmesine rağmen, destek tutarının bu gerçekliğe uygun biçimde artırılmaması Bakanlığınızca nasıl açıklanmaktadır?
- 6- Beyaz baston desteğine ilişkin istatistikler Bakanlığınızda mevcut mudur; son beş yılda kaç kişi bu destekten yararlanmıştır ve toplam ödeme tutarı nedir?
- 7- Beyaz baston destek programının iyileştirilmesi ve erişilebilirlik standartlarının yükseltilmesi amacıyla engelli örgütleri, federasyonlar veya ilgili uzmanlarla Bakanlığınız arasında herhangi bir istişare mekanizması kurulmuş mudur?